

"מדינה בדרך" – משחק מסלולמטרות הפעילות:

- א. הילדים ילמדו כיצד ומי הקימו את המדינה
 ב. בילדים ירכשו ידע בנושאים: המחתרות, ההעפלה, ההתיישבות והציונות.
 קהל יעד: ג-ה חילוני ועם קצת שיפוצים גם לוי-חי'

היקף זמן: 3/4 שעה

מהלך הפעילות:

משחקים משחק מסלול על הלוח או על הרצפה (לדעתי כשעושים את זה בכיתה עדיף על הלוח...).

המשחק כולל:

כרטיסיות מידע – כרטיסים עם נושאים שונים. קבוצה שיצא לה את התחנה הזו צריכה לקרוא לכל הכיתה את הכרטיס, ואח"כ המנחה לוקחת להם את הכרטיס והם צריכים להגיד כמה שיותר פרטים שהם זוכרים בלי טעות (אם הם קטנים או לא מצליחים אפשר לעזור להם בשאלות) כדאי לשתף בהקשבה גם את שאר הכיתה אומרים להם להקשיב כדי שיוכלו לתקן אותם כשהם יגידו בסוף...

שאלות – יש דף של שאלות בצורות שונות, השאלה היא לקבוצה שיצא לה את השאלה בלבד. משימות – משימה היא תחרות בין כל הקבוצות, קבוצה שביצעה את המשימה הכי טוב/מהר (משתנה ממשימה למשימה) מנצחת ומקבלת את הנקודות על אותה משימה.

כללי המשחק:

מתחלקים ל-4 קבוצות: העפלה, התיישבות, ציונות ומחטרות.
 המשחק הוא על העיקרון של מונפול, העיקר לצבור נקודות, לא לסיים את המסלול.
 חלוקת הנקודות:

משימה – 100 נקודות (לקבוצה המנצחת)

שאלה - 200 נקודות

כרטיסיית מידע – 400 נקודות (זה דינמי, את נותנת להם לפי רמת הידע: עד 400)

סיום מסלול והתחלת חדש – 100 נקודות.

אמצעים דידקטיים: (עזרים לפעילות)

לוח מסלול (מצורף + אפשרות להדפסה ב"פבלישר")

חיילים לקבוצות

דף שאלות

כרטיסיות מידע

משימות: מילות השיר – ארץ ישראל שלי יפה וגם פורחת

כרטיסיות של מלחמות ישראל

פתקים לתופסים קו

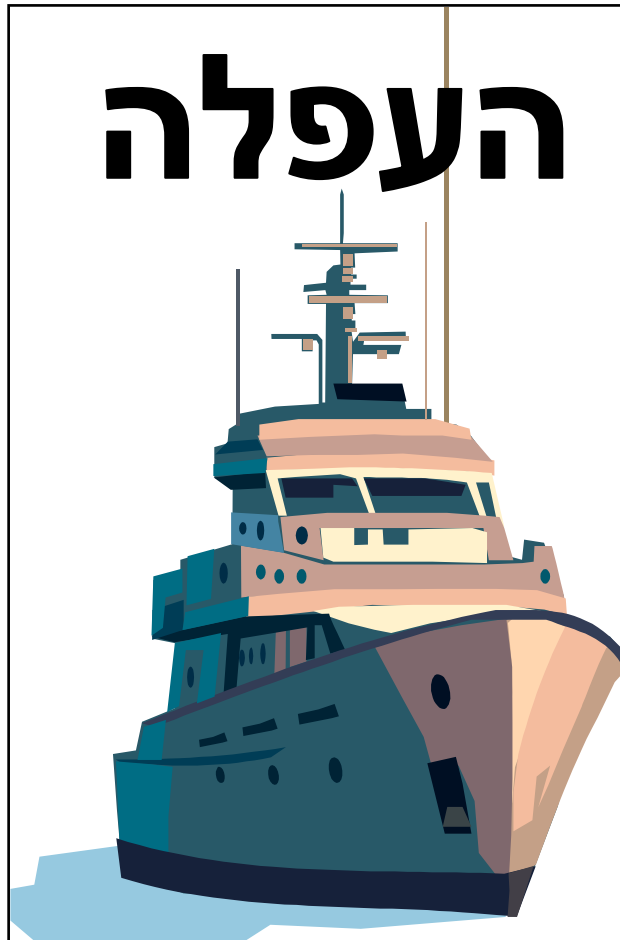
דפים לבנים לכתיבת ההמנון / ציור מפת א"י

בהצלחה!

ציונות

העפלה

מחתרות

התיישבות

שאלה

משימה

שאלה

משימה

שאלה

משימה

ה פלמ"ח (פלוגות מחץ)

בזמן מלחמת העולם השנייה, פחדו מאד בארץ שהצבא הגרמני יפלוש גם לארץ ישראל. לכן קם "הפלמ"ח" - כדי להלחם בנאצים במקרה שהם יגיעו לארץ. בזמן המלחמה הארגון עזר לבריטים להלחם בגרמנים והבריטים אף מימנו בכספם את הפעילות של הארגון. אבל אחרי המלחמה, כשסכנת הפלישה חלפה, השיתוף עם הבריטים הופסק והפלמ"ח נעשה לכוח צבאי מאורגן של היהודים. בשנים 1945-1947 כשהשלטון הבריטי הפלה לרעה את הישוב היהודי ומנע עליית יהודים פליטי השואה ארצה, ניהל הפלמ"ח מאבק פעיל נגד הבריטים. המאבק כלל: ארגון עלייה בלתי-חוקית של פליטים מאירופה וארצות ערב לארץ, הגנה וסיוע בהקמת ישובים חדשים, וניהול מאבק אש נגד השלטון האנגלי. הפלמ"ח הפך לזרוע המבצעית העיקרית של ארגון "ההגנה", והיה אחראי גם לפעולות שבוצעו על-ידי יחידות אחרות של "ההגנה".

ה אצ"ל (ארגון צבאי לוחם)

בתקופה הראשונה לקיומו, עסק האצ"ל בעיקר בהגנה מפני התנפלויות של ערבים. אבל אחרי פרסום "הספר הלבן" – אוסף חוקים שאסרו על יהודים לעלות לארץ (ובכך גם מנעו מיהודי אירופה להימלט מהשואה ולעלות ארצה), האצ"ל לא הסתפק בהגנה בלבד והחליט להפסיק להבליג (כלומר, לוותר ולהמשיך הלאה) על יחס הבריטים. כך החל האצ"ל בפעולות גם נגד השלטון הבריטי, וקרא למרד בשלטון הבריטי. מטרתו הייתה שהבריטים יסתלקו מהארץ כדי לפתוח את חופי הארץ לעולים, ולהקים מדינה יהודית בארץ-ישראל.

במסגרת המרד, האצ"ל (וארגון הלח"י) ארגנו מבצעים ופעולות רבות נגד השלטון הבריטי על מנת ללחוץ עליהם ולגרום להם לעזוב את הארץ.

"חיבת ציון"

שמה של התנועה מעיד על משמעותה: אהבה לציון (ציון = כינוי בתנ"ך לירושלים או ארץ ישראל).

תנועת "חיבת ציון" הייתה התנועה הגדולה הראשונה שפעלה למימוש הרעיון הציוני. "חובבי ציון" פעלו במזרח אירופה ופעילותם הייתה:

1. הפצה והסברה של הרצון לעלות לארץ-ישראל.

2. ארגון קבוצות של יהודים והעלאתם לארץ בדרכים שונות.

"חיבת ציון" הייתה בעצם איחוד של כ-60 אגודות קטנות שמטרתן המשותפת הייתה: ליישב יהודים בארץ ישראל.

הציונות

(ציון = כינוי בתנ"ך לירושלים או לארץ ישראל)

הרעיון של הציונות היה רצון של היהודים מכל הארצות בעולם לחזור לארץ ישראל, ציון. האנשים הראשונים שפעלו להגשמת הרעיון היו אנשי "חיבת ציון" (1884). אנשי "חיבת ציון" הפיצו ופרסמו את רעיון הציונות וארגנו קבוצות של יהודים שעלו לארץ.

כ-15 שנים אחרי ההתכנסות הראשונה של "חיבת ציון" פרסם בנימין זאב הרצל את הספרים שלו, שבהם הוא מסביר שבמקביל לעלייה ויישוב הארץ, צריך גם לפעול ולדרוש ממדינות העולם זכות להקים מדינה יהודית בארץ ישראל באופן חוקי. הרצל גם ארגן "קונגרסים ציוניים" אשר בהם התאספו אנשים אשר דנו בשאלת הציונות. בקונגרסים השתתפו מנהיגים ונציגים יהודיים מארצות שונות בעולם.

סיסמתו של הרצל הייתה "אם תרצו אין זו אגדה!".

המחתרות

לפני שקמה המדינה, היהודים שחיו בארץ סבלו מאוד מהתנפלויות של הערבים בסביבה. האנגלים, ששלטו אז בארץ, לא הרשו ליהודים להחזיק נשק כדי להגן על חייהם, ולכן קמו ארגונים סודיים של יהודים שהתאמנו ולחמו כדי להגן על חיי הישוב היהודי. בנוסף, הם גם תרמו בהקמת ישובים ובהעלאת יהודים באניות לארץ. הארגונים נקראו "מחתרות" ובהם נכללו: ההגנה, הפלמ"ח, האצ"ל והלח"י. אנשי המחתרות התאמנו בסודיות משום שהבריטים לא הרשו ליהודים להחזיק בנשק, ואכן, כמה פעמים הבריטים גילו והחרימו מחסני נשק של המחתרות (המחסנים נקראו "סליקים" והיו מתחת לאדמה).

ארגונים אלו פעלו בארץ משנת 1936 ועד הקמת המדינה. כשפרצה מלחמת העצמאות הצטרפו כל הלוחמים מהארגונים השונים לצה"ל.

העפלה

לפני קום המדינה, שלטו בארץ האנגלים (ולפניהם הטורקים) והם אסרו על יהודים מהארצות השונות לעלות לארץ ישראל. היהודים שבכל זאת עלו לארץ, עשו זאת בסתר, בסוד, ונקראו- "מעפילים". המארגנים של קבוצות ה"מעפילים" שכרו אוניות רעועות והעמיסו בהן יהודים שרצו לעלות ארצה. הספינות היו מלאות עד אפס מקום, והנוסעים הפליגו בתנאים קשים מאוד והגיעו בשעות לילה מאוחרות. בחופי הארץ היו מחכים להם חברי המחתרות והיישוב היהודי אשר לקחו את המעפילים והחביאו אותם בישובים בתוך הבתים כדי שהאנגלים לא יגלו ויגרשו את המעפילים. על אף המאמצים, הברטים תפסו את רוב האניות המעפילים והעבירו את הנוסעים למחנות מעצר בעתלית, קפריסין וצרפין. את חלק מהאניות הבריטים אפילו הטביעו או שלחו חזרה לאירופה. סה"כ עד שקמה המדינה הגיעו לארץ בעלייה הלא-חוקית כ-600,000 יהודים!

שאלות למשחק המסלול "מדינה בדרך..."

- 1) מהן ראשי התיבות של ארגון הלח"י?
 א. לוחמי חרות ישראל
 ב. לוחמי חופש ישראלי
 ג. למען חירות יהודית

- 2) מהן ראשי התיבות של ארגון האצ"ל?
 א. ארגון צבאי לאומי
 ב. ארץ צבא לאום
 ג. ארגון צבאי לוחם

- 3) מהן ראשי התיבות של ארגון פלמ"ח?
 א. פלוגות מלחמת חירות
 ב. פלוגות מחץ
 ג. פלוגות מדינה חופשית

- 4) כמה מחתרות היו בתקופה שלפני קום המדינה?
 א. 3
 ב. 6
 ג. 4

- 5) סיסמתו המפורסמת של הרצל הייתה...?
 א. אם תרצו אין זו אגדה
 ב. טוב למות בעד ארצנו
 ג. עם ישראל חי

- 6) איך נקראו האנשים שהפריחו את השממה בארץ?
 א. ה"בונים"
 ב. ה"חלוצים"
 ג. ה"נחשונים"

הכל או כלום:

- 7) הישובים הראשונים שקמו בארץ?
 א. פתח תקווה
 ב. ראשון לציון
 ג. ראש פינה

- 8) הקשיים בהם נקלו המעפילים?
 א. גורשו ע"י הבריטים
 ב. צפיפות קשה באוניות
 ג. מעט מאוד מזון

- 9) ע"י מי נכתב ההמנון?
 א. חיים חפר
 ב. אברהם שטרן
 ג. חיים נחמן ביאליק

10) מהישובים הראשונים שקמו בגולן

א. כנף

ב. חיספין

ג. אורטל

מרום גולן, מבוא חמה ועין זיוון; והמושבים גבעת יואב, רמת מגשימים ונאות גולן

מה קדם למה?

11) הרצל / חובבי ציון

12) אצל / לחי

13) ראש פינה / פתח תקווה

תשובות:

א-1

א – 2

ב – 3

ג – 4

א – 5

ב – 6

7 – הכל

8 – הכל

9 – כלום

10 – כלום

11 – חובבי ציון

12 – אצ"ל

13 – פ"ת